

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	<i>Psychologia rozwojowa</i>				
2. Kod przedmiotu:	<i>14.4</i>				
3. Okres ważności karty:	<i>Ważna od roku akademickiego 2015/2016</i>				
4. Poziom kształcenia:	<i>Studia pierwszego stopnia</i>				
5. Forma studiów:	<i>Studia stacjonarne/niestacjonarne</i>				
6. Kierunek studiów:	<i>Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych</i>				
7. Profil kształcenia:	<i>ogólnoakademicki</i>				
8. Specjalność:	<i>Wszystkie realizowane</i>				
9. Semestr:	<i>II</i>				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	<i>Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki</i>				
11. Prowadzący przedmiot:	<i>dr Renata Stefańska – Klar</i>				
12. Grupa przedmiotów:	<i>przedmiot z zakresu treści psychologiczno-pedagogicznych</i>				
13. Status przedmiotu:	<i>obowiązkowy</i>				
14. Język prowadzenia zajęć:	<i>polski</i>				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
<i>Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii ogólnej, biomedycznych podstaw rozwoju. Rozwój, trudności wychowawcze, przydatność psychologii rozwojowej w przyszłej pracy.</i>					
16. Cel przedmiotu:					
<i>Celem przedmiotu jest opanowanie przez studentów podstawowych pojęć z zakresu psychologii rozwojowej i osobowości oraz dostarczenie wiedzy umożliwiającej zrozumienie prawidłowości rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży, pozwalającej na stymulowanie ich rozwoju. Ponadto ważnym celem jest wykształcenie u studentów umiejętności rozumienia potrzeb i zasad organizowania procesu wychowawczego, sprzyjającego optymalnemu rozwojowi człowieka.</i>					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metody realizacji modułów kształcenia	Metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	<i>Operuje podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii rozwojowej i osobowości oraz zna wybrane czynniki wpływające na rozwój człowieka, stanowiące podstawy działalności psychologicznej.</i>	<i>wykład konwersatoryjny, burza mózgów, dyskusja</i>	<i>wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą test wiadomości</i>	<i>W, Ć</i>	<i>K_W04, K_W15</i>
W2	<i>Posiada podstawową wiedzę na temat biologicznego, psychologicznego oraz społecznego rozwoju człowieka.</i>	<i>wykład konwersatoryjny, burza mózgów, dyskusja</i>	<i>wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą test wiadomości</i>	<i>W, Ć</i>	<i>K_W05, K_W15</i>

U1	<i>Nabywa i wykorzystuje wiedzę z zakresu teorii rozwoju psychicznego w celu identyfikowania prawidłowości i zagrożeń rozwoju człowieka, w kontekście poglądów różnych autorów.</i>	<i>praca w grupie zadaniowej, dyskusja projekt indywidualny i grupowy</i>	<i>jakość wykonania projektu indywidualnego i grupowego, wypowiedzi ustne,</i>	W, Ć	K_U04, K_U06, K_U10
U2	<i>Potrafi umiejętnie wypowiadać się na temat kryteriów rozwoju człowieka w pełnym cyklu życia, scharakteryzować je oraz różnicować osiągnięcia rozwojowe w poszczególnych okresach.</i>	<i>wykład konwersatoryjny, dyskusja, projekt indywidualny i grupowy</i>	<i>Jakość prezentacji ustnej z wykorzystaniem multimedialnych, jakość wypowiedzi werbalnej i pisemnej</i>	W, Ć	K_U08, K_U09, K_U10,
U3	<i>Potrafi pracować w zespole nad podstawowymi formami działalności człowieka oraz trudnościami, na jakie napotyka dziecko w okresie szkolnym i kształtowaniu się osobowości.</i>	<i>praca w grupie zadaniowej, projekt grupowy burza mózgów wypowiedzi ustne,</i>	<i>jakość wykonania projektu grupowego, jakość pracy w grupie zadaniowej,</i>	Ć	K_U08, K_U16, K_U10, K_U11,
K1	<i>Ma świadomość poziomu swojej wiedzy z zakresu rozwoju człowieka i jego osobowości, rozumie potrzebę rozwoju osobistego.</i>	<i>dyskusja, samobadanie</i>	<i>wypowiedzi ustne, poziom autorefleksji i konstruktywnego samokrytycyzmu</i>	W, Ć	K_K01
K2	<i>Posiada określoną wrażliwość na dobro dzieci i młodzieży oraz doskonali umiejętności pracy nad rozwojem osobistym.</i>	<i>dyskusja projekt grupowy wypowiedzi ustne i pisemne dotyczący aksjologicznych aspektów pracy pedagoga</i>	<i>jakość wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz poziom autorefleksji dotyczący aksjologicznych aspektów pracy pedagoga i pracy nad sobą</i>	W, Ć	K_K06, K_K01

18. Formy i wymiar zajęć:	Stacjonarne		Niestacjonarne	
	W: 15	Ćw: 15	W: 15	Ćw: 15

19. Treści kształcenia:

Szczegółowy program zajęć			
L p.	Tematyka zajęć - wykłady	Liczba godzin	
		ST	NST
1.	<i>Zmienność ludzkiego zachowania jej związku z rozwojem. Zmiana a rozwój. Rodzaje zmian rozwojowych: zmiany uniwersalne, wspólne, indywidualne. Zegar biologiczny i zegar społeczny. Zdarzenia punktualne i niepunktualne oraz ich konsekwencje dla rozwoju.</i>	1	1
2.	<i>Periodyzacja rozwoju i wynikające z niej zadania rozwojowe. Okres prenatalny, dzieciństwo, dorastanie i dorosłość jako cztery etapy życia.</i>	1	1
3.	<i>Koncepcja zadań rozwojowych wg R. J. Havighursta. Zadanie rozwojowe a kryzys rozwojowy. Zadania rozwojowe okresu prenatalnego, dzieciństwa, dorastania i dorosłości.</i>	1	1
4.	<i>Obszary rozwoju. Charakterystyka faz w cyklu rozwoju, znaczenie regresu i kryzysu w cyklu rozwoju, wpływ interwencji zewnętrznej na rozwój w jego cyklu.</i>	1	1
5.	<i>Czynniki rozwoju człowieka Rodzaje i klasyfikacja czynników rozwoju: związku między czynnikami rozwoju, wychowanie na tle innych wpływów</i>	2	2

	<i>otoczenia. Interakcja czynników rozwoju. Rola aktywności własnej podmiotu. Teoria uwarunkowań i wyznaczników rozwoju Marii Przetacznik-Gierowskiej i jej znaczenie dla pedagogów.</i>		
6.	<i>Środowisko a rozwój człowieka. Koncepcja środowiska rozwoju U. Bronfenbrennera. Interakcja kontekstu wewnętrznego i zewnętrznego.</i>	1	1
7.	<i>Relacja między dojrzwaniem i uczeniem się a rozwojem. Koncepcja okresów krytycznych, optymalnych i sensytywnych w rozwoju.</i>	1	1
8.	<i>Koncepcja strefy rozwoju aktualnego i najbliższego L. S. Wygotskiego jako podstawa działań wspierających rozwój i nauczanie</i>	1	1
9.	<i>Rozwój osobowości w jej różnych wymiarach. Kształtowanie się struktur osobowości i tożsamości w cyklu życia. Etapy rozwoju JA wg E. H. Eriksona. Jakość tożsamości a funkcjonowanie człowieka w okresie dorosłości.</i>	2	2
10.	<i>Zaburzenia rozwoju, ich przyczyny i uwarunkowania. Rodzaje zaburzeń mających źródło w okresie prenatalnym wczesnym dzieciństwie.</i>	1	1
11.	<i>Zapobieganie zaburzeniom rozwojowym przez właściwą pielęgnację, wychowanie i wczesne wspieranie rozwoju dziecka</i>	1	1
12.	<i>Rozwój a zdrowie. Zachowania prozdrowotne i ryzykowne w różnych okresach życia.</i>	1	1
13.	<i>Rozwój mechanizmów regulacyjnych wpływających na jakość funkcjonowania (stres, adaptacja, radzenie sobie oraz znaczenie zasobów osobistych w różnych okresach i etapach życia ludzkiego). Rozwój mechanizmów nadziei.</i>	1	1
L p.	Łączna liczba godzin - wykłady	15	15
	Tematyka zajęć - ćwiczenia		
1.	<i>Rozwój prenatalny</i>	1	1
2.	<i>Niemowlęctwo</i>	1	1
3.	<i>Okres poniemowlęcy</i>	1	1
4.	<i>Wiek przedszkolny</i>	1	1
5.	<i>Wiek szkolny</i>	1	1
6.	<i>Dorastanie</i>	1	1
7.	<i>Dorosłość</i>	1	1
6	<i>Rozwój psychoruchowy dziecka – motoryka, percepcja, sprawności oparte na motoryce dużej i małej i jej prawidłowej koordynacji z percepcją i innymi funkcjami poznawczymi</i>	1	1
7.	<i>Rozwój spostrzegania</i>	1	1
8	<i>Rozwój mowy i myślenia – rozwój języka, mowa bierna i czynna, stadia rozwoju myślenia, słowo jako narzędzie myślenia, rozwój rozumienia świata i siebie.</i>	1	1
9	<i>Rozwój emocjonalno-społeczny – rozwój reagowania emocjonalnego, uczuć i postaw. Rozwój kompetencji społecznych, w tym rozumienia świata ludzi oraz adekwatnego reagowania na sytuacje społeczne (dziecięce teorie umysłu).</i>	1	1
10.	<i>Rozwój społeczno-moralny.</i>	1	1
11.	<i>Rozwój osobowości</i>	1	1
12.	<i>Zaburzenia rozwoju – przyczyny i uwarunkowania</i>	2	2
13.	<i>Wybrane rodzaje zaburzeń rozwojowych</i>	1	1
14.	<i>Zaliczenie przedmiotu</i>	1	1
	Łączna liczba godzin - ćwiczenia	15	15
20. Egzamin:		Nie	
21. Literatura podstawowa:			

M. Przetacznik – Gierowska, M. Tyszkowa, (2000), *Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne*. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
 B. Harvas-Napierala, J. Trempala (red.), (2004), *Psychologia rozwoju człowieka. t. II., III*, Warszawa: Wydawnictwo PWN.
 H. Bee (2004), *Psychologia rozwoju człowieka*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.
 P. Bryant, A. Dolman (1997), *Psychologia rozwojowa*. Poznań: Zysk i S-ka.
 J. Strelau (2000), *Psychologia: podręcznik akademicki t II*. Gdańsk: Wyd. GWP.
 B. Winczura (2012) *Dzieci z zaburzeniami łączonymi. Trudne ścieżki rozwoju*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

22. Literatura uzupełniająca:

A. Birch, T. Malim (2002), *Psychologia rozwojowa w zarysie*. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
 A. Brzezińska, A., *Spoleczna psychologia rozwoju*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2000.
 G. Haug-Schnabel, B. Schmidt-Steinbrunner (2007), *Dziecko z charakterem*. Poznań: Wyd. Media Rodzina.
 E. B. Hurlok (1985), *Psychologia rozwojowa dziecka*. Warszawa: PWN.
 T. Gordon (1996), *Wychowanie bez porażek*. Warszawa: Instytut Wydawniczy.
 A. Mateczak (2003), *Zarys psychologii rozwoju. Podręcznik dla nauczycieli*. Warszawa: Wyd. Akad. ŻAK.
 L. A. Pervin (2002), *Psychologia osobowości*. Gdańsk: Wydawnictwo GWP.
 M. Porębska (1982), *Osobowość i jej kształtowanie się w dzieciństwie i młodości*. Warszawa: PWN.
 R. Vasta, M. Haith, S. Miller (1995), *Psychologia dziecka*. Warszawa: WSiP.
 „Charaktery” – miesięcznik psychologiczny.
 M. Żebrowska (1987), *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży*. Warszawa: Wydawnictwo PWN.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	STACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	NIESTACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/10	15/10
2	Ćwiczenia	15/10	15/10
3	Inne: • Konsultacje	10	10
Suma godzin		30/30	30/30

24. Suma wszystkich godzin:	ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:	2
	60	60		

26. Uwagi:

Zatwierdzono:

.....
 (data i podpis)

.....
 (data i podpis)